
PROCENA KVALITETA AKTIVNOSTI INTERNE REVIZIJE

I. UVOD

Program osiguranja i unapređenja kvaliteta omogućava evaluaciju usklađenost aktivnosti interne revizije sa Definicijom interne revizije i Standardima, kao i evaluaciju da li interni revizori primenjuju Etički kodeks. Program razvija, sprovodi, prati i ažurira glavni izvršilac revizije. Osnovni zahtevi za svrhu, odgovornosti, sadržaj i sprovođenje Programa osiguranja i unapređenja kvaliteta, kao i za komunikaciju definisani su u Međunarodnim standardima za profesionalnu praksu interne revizije.

Program osiguranja i unapređenja kvaliteta treba da bude obuhvatan i adekvatan i fektivno implementiran. On mora da obezbedi vršenje provera koje treba da rezultiraju objektivnim zaključkom o kvalitetu aktivnosti interne revizije i formulacijom adekvatnih preporuka. Provere moraju da procene:

- ✓ Usaglašenost sa Definicijom interne revizije, standardima i Etičkim kodeksom;
- ✓ Adekvatnost Statuta jedinice interne revizije, sa ciljevima, zadacima, politikama i procedurama interne revizije;
- ✓ Doprinos procesima procene rizika, kontroli i upravljanju organizacijom;
- ✓ Usklađenosti sa primenljivim zakonodavstvom, propisima i ostalim usvojenim standardima;
- ✓ Efektivnost aktivnosti za ostvarivanje kontinuiranog unapređenja i usvajanje najboljih praksi;
- ✓ Doprinos interne revizije dodavanju vrednosti i unapređenju aktivnosti unutar organizacije.

Kao rezultat preporuka interne i eksterne procene, glavni izvršilac revizije sačinjava akcioni plan, obuhvatajući mere, rokove i odgovorna lica.

Glavni izvršilac revizije mora da upozna rukovodioca organizacije i revizorski odbor, ako postoji, sa:

- ✓ Rezultatima izvršenih internih i eksternih procena,
- ✓ Aktivnostima preduzetim na unapređenju kvaliteta aktivnosti interne revizije i sledstvenim efektom.

Treba primetiti da male jedinice interne revizije (do troje zaposlenih) neće biti u mogućnosti da adekvatno sprovedu procedure procene kvaliteta i one treba da razviju specifičnu metodologiju koja odgovara takvim uslovima. Tamo gde postoji samo jedan

interni revizor, korektna realizacija interne revizije je pod znakom pitanja i procene kvaliteta mogu se primenjivati delimično - u obliku procene od strane drugih zaposlenih, certifikovanih revizora ili eksternih kvalifikovanih procenitelja.

II. INTERNE PROCENE

Interne procene vrši glavni izvršilac revizije ili interni revizor kojeg je on/ona postavio i/ili druga lica unutar organizacije su dosta upućena u Standarde i prakse interne revizije. Interne procene treba da pokrivaju čitav opseg aktivnosti revizije i da obuhvate **tekuću superviziju** (iz dana u dan) i **periodične preglede**.

1. Tekuća supervizija (svakodnevni preglede)

1.1. Supervizija rada na angažmanu

Supervizija rada na angažmanu se vrši tokom svih faza revizorskog angažmana (planiranje, sprovođenje, izveštavanje i praćenje preporuka), kao vrsta svakodnevne provere aktivnosti revizije. Glavni izvršilac revizije je odgovoran za kvalitet celokupne aktivnosti revizije, uključujući kvalitet angažmana koje je ostvarila jedinica revizije. Supervizija angažmana je ključni zadatak glavnog izvršioca revizije gde on/ona mora da obezbedi ostvarivanje ciljeva angažmana revizije (i aktivnosti interne revizije) u skladu sa zakonom (ako postoji), Standardima, statutom jedinice, metodologijom, internim pravilima jedinice, itd.

Tokom trajanja angažmana, glavni izvršilac revizije kontinuirano vrši superviziju koja obuhvata:

- ✓ Svakodnevne instrukcije internim revizorima;
- ✓ Dubinska analiza i procena radnih dokumenata;
- ✓ Svakodnevna provera urađenog posla u bilo kom trenutku.

Glavni izvršilac revizije mora da razvije konkretne procedure supervizije, da ih uključi u interna pravila jedinice IR i da obezbedi njihovo korektno razumevanje i sprovođenje.

Supervizija postignuća angažmana se može vršiti:

- ✓ **Samo od strane glavnog izvršioca revizije** – kontrole na dnevnom nivou rada na angažmanu u svakoj fazi njegove implementacije;
- ✓ **Od strane glavnog izvršioca revizije i drugog internog revizora** (na primer, vođa revizorskog tima) ili drugog revizora kojem je glavni izvršilac revizije poverio ovu funkciju;

U svakom slučaju, glavni izvršilac revizije snosi krajnju odgovornost za sve suštinske profesionalne procene izvršene tokom planiranja, provere činjenica, izveštavanja i pratećih faza angažmana.

Supervizija implementacije angažmana treba da obezbedi:

- ✓ Vršenje angažmana samo od strane revizora koji imaju neophodno znanje, veštine i druge kvalifikacije;
- ✓ Sastavljanje radnih dokumenata koji odgovaraju planiranim proverama;

- ✓ Odgovarajuće instrukcije tokom planiranja angažmana i odobrenje radnih dokumenata za njegovu implementaciju;
- ✓ Implementacija revizorskog plana angažmana i radnog(ih) programa;
- ✓ Adekvatna podrška nalazima, zaključcima i preporukama sačinjenim tokom angažmana preko radnih dokumenta koja sadrže dovoljno pouzdane, odgovarajuće i korisne informacije;
- ✓ Obezbeđivanje tačnosti, objektivnosti, jasnoće, preciznosti, konstruktivnosti i blagovremenosti pruženih informacija relevantnih za angažman;
- ✓ Obezbeđivanje ostvarivanja ciljeva angažmana;
- ✓ Stvaranje uslova za unapređenje znanja, veština i kompetencija internih revizora.